

Організація інклюзивного навчання в закладах професійної (професійно-технічної) освіти

Сахневич Ірина Дем'янівна,
кандидат педагогічних наук, доцент,
методист Навчально-методичного кабінету
професійно-технічної освіти у Житомирській
області

- Інвалідність як соціальне явище притаманна кожній державі. На сьогодні рівень інвалідизації жителів планети сягає показника в **понад мільярд осіб або 15 %**.
- В Україні чисельність осіб з інвалідністю становить 2 635 591 осіб або **6,1 %** від загальної чисельності населення нашої держави. Дітей з інвалідністю - 159 044 осіб.

Соціальний захист населення України: статистичний збірник.

Державна служба статистики України, 2018р.

http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2018/zb/07/zb_szn_2017.pdf

Міжнародні документи:

- Декларації ООН про права людини, 1948р.
- Декларацію ООН про права інвалідів, 1975 р.
- Всесвітню програму дій щодо інвалідів, 1982, Генеральна Асамблея ООН
- **Конвенція ООН про права дитини.** Прийнята резолюцією 44/25 Генеральної Асамблеї ООН, від 20 листопада 1989 року та набула чинності 2 вересня 1990 року. Ратифікована Постановою Верховної Ради України №789ХІІ (78912) від 27 лютого 1991 року та набула чинності для України 27 вересня 1991 року
- **Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю, 2006 р.** {Конвенцію ратифіковано Законом № 1767-VI від 16.12.2009}; Дата набрання чинності для України 06.03.2010;

Нормативно-правові документи України:

- Конституція України
- Концепція розвитку інклюзивної освіти: Наказ МОН України від 01.10.2010 №912
- Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р.
- Про загальну середню освіту: Закон України зі змінами у 2018 р
- Про професійну (професійно-технічну) освіту: Закон України, із змінами у 2018р.
- Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах професійно (професійно-технічної) освіти: Постанова КМУ від 10.07.2019 р № 636
- Методичні рекомендації щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами в закладах освіти в 2019-2020 н.р.: Лист МОН №1/9-498 від 05 серпня 2019 р.
- Примірне Положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини особливими потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти: Наказ МОН від 08.06.2018 № 609
- Про затвердження Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами: Постанова КМУ від 14.02.2017 р. № 88 {Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМУ № 863 від 15.11.2017; № 88 від 21.02.2018; № 129 від 27.02.2019; № 152 від 26.02.2020}

Основні терміни:

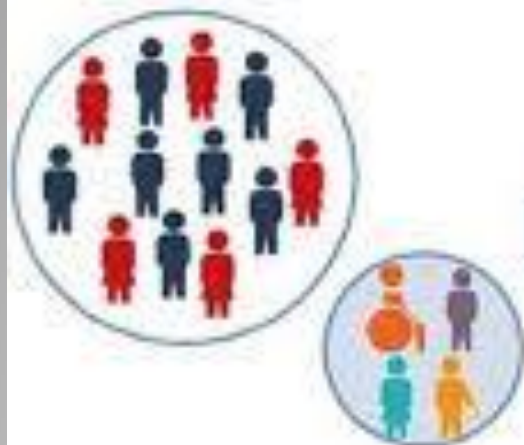
- **інклюзивне навчання** — система освітніх послуг, гарантованих державою, що базується на принципах недискримінації, врахування багатоманітності людини, ефективного залучення та включення до освітнього процесу всіх його учасників;
- **інклюзивне освітнє середовище** — сукупність умов, способів і засобів їх реалізації для спільного навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти з урахуванням їхніх потреб та можливостей;
- **індивідуальна програма розвитку** — документ, що забезпечує індивідуалізацію навчання особи з особливими освітніми потребами, закріплює перелік необхідних психолого-педагогічних, корекційних потреб/послуг для розвитку дитини та розробляється групою фахівців з обов'язковим залученням батьків дитини з метою визначення конкретних навчальних стратегій і підходів до навчання;
- **особа з особливими освітніми потребами** — особа, яка потребує додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі з метою забезпечення її права на освіту;
- **розумне пристосування** — запровадження, якщо це потрібно в конкретному випадку, необхідних модифікацій і адаптацій з метою забезпечення реалізації особами з особливими освітніми потребами конституційного права на освіту нарівні з іншими особами;

Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII

- **Психолого-педагогічні послуги** — це комплексна система заходів з організації освітнього процесу та розвитку особи з особливими освітніми потребами, що передбачені індивідуальною програмою розвитку та надаються педагогічними працівниками закладів освіти, реабілітаційних установ системи охорони здоров'я, соціального захисту, фахівцями інклюзивно-ресурсного центру.
- **Корекційно-розвиткові послуги (допомога)** — це комплексна система заходів супроводження особи з особливими освітніми потребами у процесі навчання, що спрямовані на корекцію порушень шляхом розвитку особистості, її пізнавальної діяльності, емоційно-вольової сфери та мовлення.
*Закон України «Про освіту»
від 05.09.2017 № 2145-VIII, стаття 20*
- **Здобувачі освіти з особливими освітніми потребами** — особи з особливими освітніми потребами, які здобувають освіту у закладах професійної (професійно-технічної) освіти.
- **Інклюзивна група** — група у закладі професійної (професійно-технічної) освіти, в якій поряд з іншими здобувачами освіти навчаються одна або більше осіб з особливими освітніми потребами.

**Постанова КМУ від 10.07.2019 р № 636
«Про затвердження Порядку організації інклюзивного
навчання у закладах професійно (професійно-технічної) освіти**

сегрегація

інтеграція

інклюзія

Інтеграція в освіти

Спільними для всіх визначень інклюзивної освіти є такі положення:

В основі інклюзивної освіти – підхід, що базується на дотриманні права на освіту для всіх дітей, у тому числі дітей із соціально вразливих груп (дітей з особливими освітніми потребами, дітей з інвалідністю, дітей-сиріт тощо).

Позитивне сприйняття багатоманітності – сприйняття індивідуальних відмінностей учнів як корисного ресурсу, а не проблеми.

Максимально значуща участь в освітньому процесі, а не тільки фізична присутність у класі/групі.

Виявлення й усунення бар'єрів (фізичних, інформаційних, інституційних і негативного/упередженого ставлення).

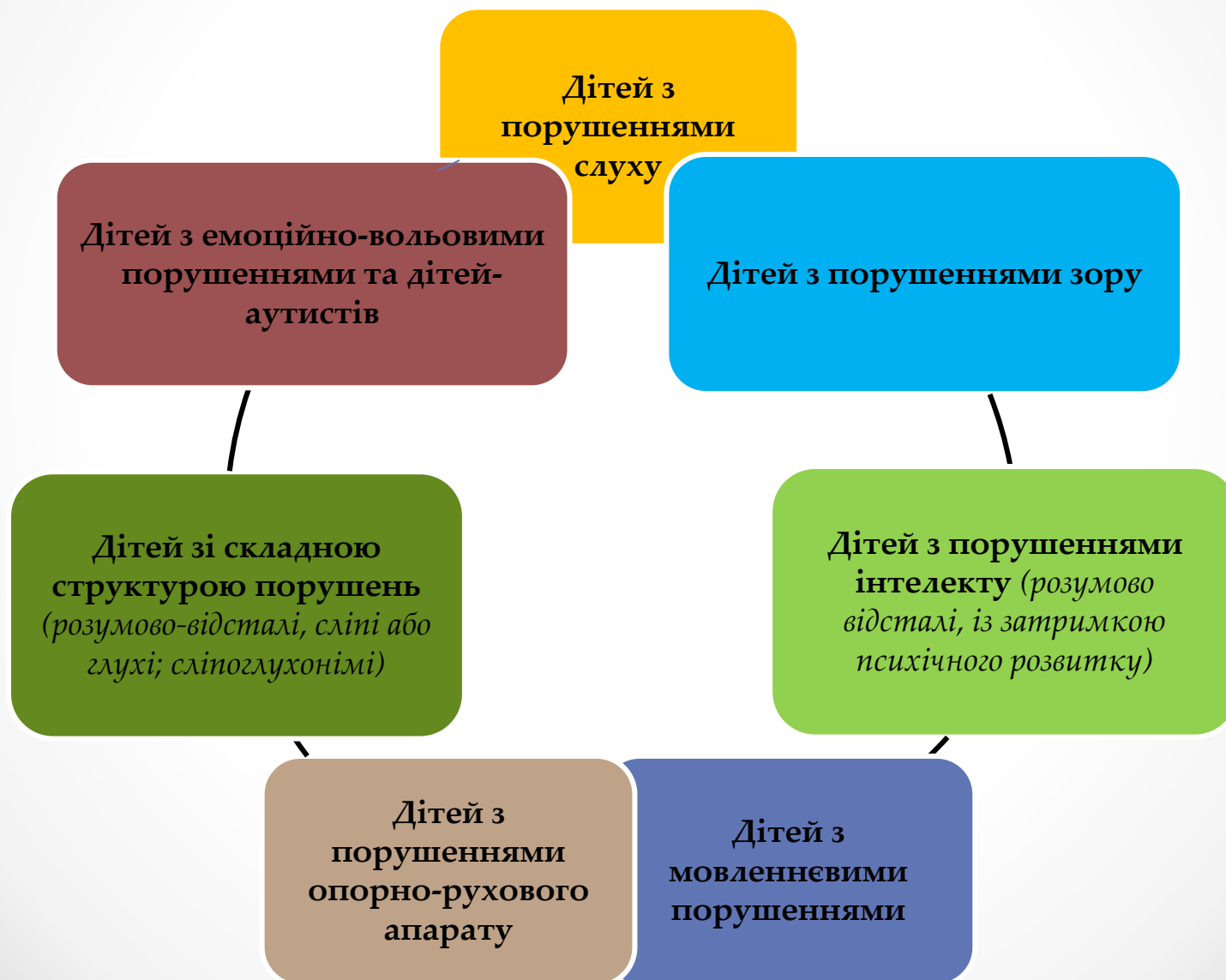

Інклюзія в освіті

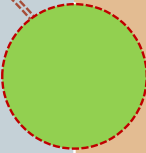

Технологія інклюзивної освіти, описана науковцями університетів Конкордія (Канада) і Монаш (Австралія) Тімом Лорманом, Джоан Деппелер та Девідом Харві

Згідно з українськими нормативно-правовими документами **до**
категорії дітей з порушеннями психофізичного розвитку відносять:

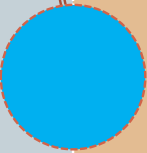
Організація освітнього процесу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами у закладах професійної (професійно-технічної) освіти передбачає:

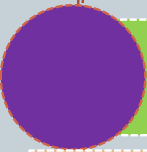
створення інклюзивного освітнього середовища та забезпечення психолого-педагогічного супроводу здобувачів освіти з ООП;

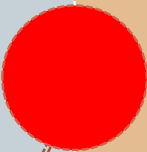
приведення території закладу професійної (професійно-технічної) освіти, будівель, споруд та приміщень у відповідність з вимогами державних будівельних норм, стандартів та правил;

забезпечення здобувачів освіти з ООП необхідними спеціальними засобами корекції психофізичного розвитку згідно з типовим переліком, затвердженим МОН;

диференційований підхід до розроблення освітньої програми, оцінки та контролю якості знань здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;

застосування в освітньому процесі найбільш прийнятних для здобувачів освіти з ООП методів і способів спілкування, зокрема української жестової мови та рельєфно-крапкового шрифту (шрифту Брайля), із залученням відповідних фахівців і педагогічних працівників;

забезпечення доступності інформації в різних форматах (шрифт Брайля, збільшений шрифт, електронний формат та інші).

Кадрове забезпечення

1.

- **Забезпечити спеціальну підготовку і перепідготовку педагогічних кадрів ЗП(ПТ)О для роботи з дітьми та дорослими з особливими потребами у навчанні.**

2.

- **Забезпечити спеціальну підготовку консультантів обласних та районних (міських) психолого-медико-педагогічних, медико-соціальних експертних та лікарсько-консультаційних комісій з питань навчання та реабілітації в умовах інклюзивного навчання.**

3.

- **Запровадити системну організаційно-методичну, консультативно роз'яснювальну роботу серед керівників професійно-технічних навчальних закладів, громадськості, батьків з метою формування позитивного ставлення до осіб з ООП.**

Утворення інклюзивної групи в закладі професійної (професійно-технічної) освіти **здійснюється відповідно до наказу керівника закладу на підставі:**

письмового звернення здобувача освіти з особливими освітніми потребами або одного з його батьків (чи іншого законного представника)

висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини (за наявності), що надається **інклюзивно-ресурсним центром** (за умови здобуття загальної середньої освіти),

медичної довідки, де прописано що даній особі не протипоказане навчання за обраною професією

індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності)

НАКАЗ

01.09.2020 року

м. _____

№ _____

**Про функціонування групи
з інклюзивним навчанням**

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 10.07.2019 року № 636 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах професійної (професійно-технічної) освіти», листа МОН від 05.08.2019 р. №1/9-498 «Методичні рекомендації щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами в закладах освіти в 2019-2020 н.р. та на підставі висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи від _____ 2020 року № _____, медичної довідки (де прописано що даній особі не протипоказане навчання за обраною професією), заяви _____ від 01.09.2020 року щодо організації інклюзивного навчання її сина _____

НАКАЗУЮ

1. **Організувати функціонування групи з інклюзивним навчанням** з 01.09.2020 року у групі OEM-11, в якому здобуває освіту особа з особливими освітніми потребами _____
2. **Призначити асистентом викладача** _____;
асистента майстра виробничого навчання _____.
3. _____, асистенту викладача та _____ асистенту майстра виробничого навчання, забезпечити:
 - 3.1. Виконання посадових обов'язків асистента викладача відповідно до Посадової інструкції «Асистент викладача», «Асистент майстра виробничого навчання».
 - 3.2. Педагогічний, соціальний супровід _____ під час організації освітнього процесу.
 - 3.3. Ведення учнівського портфоліо _____ для відображення навчальних досягнень.
4. **Організувати роботу команди психолого-педагогічного супроводу** по розробці, реалізації індивідуальної програми розвитку здобувача освіти у складі: *(перераховуються усі із зазначенням посади).*

5. Членам групи ІПР:

5.1. Розробити до 30.09.2020 року індивідуальну програму розвитку (ІПР) _____;

5.2. Забезпечити реалізацію, моніторинг, перегляд/актуалізацію у взаємодії з усіма учасниками, задіяними в наданні допомоги здобувачу освіти;

5.3. Погодити ІПР з батьками: мамою – _____.

5.4. Проводити перегляд ІПР один раз на семестр (в разі необхідності - частіше).

6. Затвердити індивідуальний навчальний план _____. (Додаток 1).

7. Оцінювання навчальних досягнень _____ здійснювати за результатами навчальної діяльності протягом 2020-2021 н. р.

8. Призначити для проведення корекційно-розвиткових занять наступних фахівців:

- практичний психолог _____ (година на тиждень);
- вчитель-реабілітолог _____ (години на тиждень);
- вчитель-дефектолог _____ (година на тиждень).

9. Затвердити графік корекційно-розвиткових занять _____ (Додаток 2).

10. Викладачам-предметникам розробити та затвердити робочі навчальні плани і програми до 11.09.2020 року.

11. Класному керівнику групи ОЕМ-11 _____ залучити _____ -до позакласної роботи з урахуванням його інтересів, індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності та стану здоров'я.

12. Соціальному педагогу _____ забезпечити соціальний супровід _____ та його сім'ї.

13. Практичному психологу _____

- Здійснювати психолого-педагогічний супровід _____ та його сім'ї;
- Проводити індивідуальні консультації, тренінги для батьків, педагогічних працівників.

14. Заступнику директора з навчально-виховної роботи _____.:

- Сприяти співпраці у процесі планування, оцінки та реалізації ІПР;
- Здійснювати моніторинг виконання положень, включених до ІПР.
- Забезпечити оцінку діяльності педагогічних працівників, задіяних в реалізації ІПР здобувача освіти.

15. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Директор

Відповідно до наказу МОН України 08.06.18 № 609 до **Команди психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП** входять:

Постійні учасники

директор або заступник
директора з навчально-
виховної діяльності

класний керівник, майстер
виробничого навчання,
викладачі, асистент
викладача, асистент майстра
в/н

практичний психолог,
соціальний педагог, вчитель-
дефектолог (з урахування освітніх
потреб дитини ООП), вчитель-
реабілітолог

комендант гуртожитку та
вихователь (якщо дитина проживає
у гуртожитку)

батьки або законні
представники дитини ООП

Залучені фахівці:

медичний працівник
закладу освіти, лікар

асистент дитини

керівник гуртка

спеціалісти системи
соціального захисту
населення, служби у
справах дітей

Функції команди психолого-педагогічного супроводу

Психолого-педагогічний супровід здобувачів освіти з ООП під час освітнього процесу передбачає, зокрема:

навчально-організаційний компонент

- що включає допомогу в організації освітнього процесу;
- розроблення та моніторинг виконання індивідуального навчального плану здобувача освіти з особливими освітніми потребами;
- організацію індивідуальних консультацій;

психологічний компонент

- забезпечення системної психологічної допомоги здобувачам освіти з особливими освітніми потребами під час освітнього процесу, зокрема їх соціально-психологічної адаптації до освітнього середовища закладу професійної (професійно-технічної) освіти;

соціальний компонент

- здійснення заходів щодо соціальної та соціально-побутової підтримки здобувачів освіти з особливими освітніми потребами, зокрема надання інформації та допомоги під час влаштування в гуртожиток, отримання різних видів державної допомоги, технічних засобів реабілітації, а також провадження волонтерської діяльності.

Відповідно до висновку ІРЦ, індивідуальної програми реабілітації дитини з інвалідністю (за наявності), результатів психолого-педагогічного вивчення дитини **команда супроводу впродовж 2-х тижнів з моменту початку освітнього процесу складає індивідуальну програму розвитку дитини з особливими потребами (ІПР), яка погоджується батьками та затверджується керівником закладу.**

Лист МОН №1/9-498 від 05 серпня 2019 р.

Методичні рекомендації щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами в закладах освіти в 2019-2020 н.р.

Індивідуальна програма розвитку (ІПР)

Індивідуальна програма розвитку – це письмовий документ, який загалом є контрактом між педагогічним колективом і батьками чи опікунами дитини. Він закріплює вимоги до організації навчання дитини, зокрема визначає характер освітніх послуг і форм підтримки.

Програма містить:

- загальну інформацію про учня,
- оцінку наявного рівня розвитку дитини,
- необхідні додаткові послуги, види необхідних адаптації та модифікацій навчального процесу (навчальні цілі, навчальні матеріали, форми та методи навчання тощо),
- індивідуальну навчальну програму,
- за потреби й індивідуальний навчальний план у контексті заповнення індивідуальної програми розвитку (ІПР).

Лист Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України
від 18.5.2012 № 1/9-384 «Про організацію інклюзивного
навчання в загальноосвітніх навчальних закладах».

http://old.mon.gov.ua/images/files/0newssj/05/18/1_9-384.doc

Індивідуальна навчальна програма

Індивідуальний навчальний план

- **Індивідуальна навчальна програма** визначає знання, навички та вміння, які повинні опанувати учні в навчальному процесі з кожного предмета, а також зміст розділів і тем; розробляється на основі типових навчальних програм загальноосвітніх навчальних закладів, у тому числі спеціальних, з їх відповідною адаптацією.

При складанні індивідуальної навчальної програми педагоги в першу чергу аналізують відповідність вимог навчальної програми та методів, що використовуються на уроці, до наявних і потенційних можливостей дитини з особливими освітніми потребами.

- **Індивідуальний навчальний план** визначає перелік навчальних предметів, послідовність їх вивчення, кількість годин, що відводяться на вивчення кожного предмета за роками навчання, та тижневу кількість годин. У плані враховуються додаткові години на індивідуальні і групові заняття, курси за вибором, факультативи тощо.

За якими програмами навчаються учні з особливими освітніми потребами в загальноосвітньому навчальному закладі?

- Навчання у класах з інклюзивним навчанням здійснюється за типовими навчальними планами, програмами, підручниками та посібниками, рекомендованими Міністерством освіти і науки України для загальноосвітніх навчальних закладів, у тому числі за спеціальними підручниками.
- Передумовою забезпечення успішності навчання дитини з особливими освітніми потребами в загальноосвітньому навчальному закладі є індивідуалізація навчально-виховного процесу, що виражається у плануванні індивідуальної програми розвитку, яка має на меті:
 - 1) розробку комплексної програми розвитку дитини з особливими освітніми потребами;
 - 2) пристосування середовища до потреб дитини;
 - 3) надання додаткових послуг і форм підтримки у процесі навчання;
 - 4) організацію спостереження за динамікою розвитку учня.

Що таке адаптація та модифікація?

- **Адаптація** – це зміни в навчальному процесі, які здійснюються з урахуванням індивідуальних особливостей дитини і можуть стосуватися способу сприйняття навчального матеріалу (візуально, аудіально), його опрацювання та способу представлення (оцінка результатів). Адаптація не стосується змін у змісті навчального матеріалу.
- **Модифікації**, передбачають зміни змісту або концептуальної складності навчального завдання. Наприклад, скорочення змісту навчального матеріалу; модифікація навчального плану або цілей і завдань, прийнятних для конкретної дитини, визначення змісту, який необхідно засвоїти.

- **Дотримання вимог стандартів** у сфері професійної (професійно-технічної) освіти здобувачами освіти з особливими освітніми потребами **забезпечується** з урахуванням їх індивідуальних психічних, інтелектуальних, фізичних, сенсорних можливостей та у такій формі, яка для кожного здобувача є найбільш оптимальною.
- Для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами **зміст та обсяг навчально-виробничого процесу, строк навчання визначаються** освітніми програмами та робочими навчальними планами закладу професійної (професійно-технічної) освіти, *які за потреби можуть бути адаптовані* для отримання знань, умінь та навичок відповідно до індивідуального навчального плану згідно з індивідуальною програмою розвитку.

*(Постанова КМУ від 10.07.2019 р № 636
«Про затвердження Порядку організації інклюзивного
навчання у закладах професійно (професійно-технічної) освіти*

Супровід здобувачів освіти з особливими освітніми потребами можуть здійснювати:

*батьки чи інші законні представники або особи
уповноважені ними*

соціальні працівники (робітники)

волонтери

**Асистент учня допускається до участі в
освітньому процесі для виконання його
функцій виключно **за умови проходження
спеціальної підготовки, що підтверджується
відповідним документом.****

Що таке універсальний дизайн і розумне пристосування?

- **Універсальний дизайн** в освіті є підходом, що забезпечує врахування всіх потреб учнів/студентів на етапі планування освітніх послуг/продуктів і стосується всіх аспектів освітнього процесу: навчальних програм, навчальних планів, процесу оцінювання навчальних досягнень учнів, дизайну навчальних закладів, спортивних майданчиків, веб-сайтів тощо.
- **Розумне пристосування** означає внесення, коли це потрібно в конкретному випадку, модифікацій і коректив, які є необхідними, відповідними й виправданими. Це здійснюється для забезпечення реалізації всіх прав дітей/осіб з інвалідністю.
- Більше інформації про універсальний дизайн в освіті можна знайти за посиланням <http://ussf.kiev.ua/ieeditions/>.

Ці два терміни зазначені серед інших у
Конвенції ООН «Про права осіб з інвалідністю»,
яку Україна ратифікувала у 2009 році. Закон України №1767-VI від 16.12.2009р.
http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_g71.

- **Починаючи з 2018 р.**, в закладах освіти, у яких навчання дітей з особливими освітніми потребами організоване в інклюзивних класах, для проведення корекціоно-розвиткових занять, визначених індивідуальною програмою розвитку дитини, **можуть вводитись посади вчителів-дефектологів** (вчителя-логопеда, сурдопедагога, тифлопедагога, олігофренопедагога).
- *Відповідно зміни до Типових штатних нормативів закладів загальної середньої освіти внесені наказом МОН від 01.02.2018 № 90. Також цим наказом уведено **1 ставку вчителя на 1 інклюзивний клас** (було 0,5).*

Лист МОН №1/9-498 від 05 серпня 2019 р.

Методичні рекомендації щодо організації
навчання осіб з особливими освітніми потребами
в закладах освіти в 2019-2020 н.р.

ЗА РАХУНОК СУБВЕНЦІЇ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ОПЛАТА ТАКИХ ВИДАТКІВ:

- проведення (надання) додаткових психолого-педагогічних і корекційно-розвиткових занять (послуг),
- придбання спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку

Постанова КМУ від 1.02.2017 р. № 88

**«Про затвердження Порядку та умов надання субвенції
з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної
підтримки особам з особливими освітніми потребами»**

{Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМУ

№ 863 від 15.11.2017; № 88 від 21.02.2018; № 129 від 27.02.2019; № 152 від 26.02.2020 }

- **Додаткові психолого-педагогічні і корекційно-розвиткові заняття (послуги) проводяться** (надаються) фахівцями (із числа працівників закладу освіти та у разі потреби - додатково залученими фахівцями), з якими заклад освіти або відповідний орган управління освітою укладають **цивільно-правові договори**.
- **Оплата праці зазначених фахівців за проведення (надання) додаткових психолого-педагогічних і корекційно-розвиткових занять (послуг) здійснюється за ставками погодинної оплати праці** (не більше 240 год. на рік)
- до постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2002 р. № 1298 “Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери” (Офіційний вісник України, 2002 р., № 36, ст. 1699; 2005 р., № 40, ст. 2544), **підвищеними на 20 відсотків за роботу з особами з особливими освітніми потребами**.

{Абзац четвертий пункту 6 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ № 863 від 15.11.2017; в редакції Постанови КМУ № 129 від 27.02.2019

- **Оплата** за проведені (надані) додаткові психолого-педагогічні і корекційно-розвиткові заняття (послуги) **здійснюється щомісяця на підставі актів** приймання проведених (наданих) додаткових психолого-педагогічних і корекційно-розвиткових занять (послуг) (додаток 4).

Постанова КМУ від 1.02.2017 р. № 88 «Про затвердження Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами»

ТИПОВИЙ ДОГОВІР на проведення (надання) психолого-педагогічних і корекційно-розвиткових занять (послуг)

{Порядок та умови доповнено додатком 3 згідно з Постановою КМ № 863 від 15.11.2017; із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 129 від 27.02.2019}

АКТ приймання проведених (наданих) психолого-педагогічних і корекційно-розвиткових занять (послуг)

{Порядок та умови доповнено додатком 4 згідно з Постановою КМ № 863 від 15.11.2017; із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 129 від 27.02.2019}

Постанова КМУ від 1.02.2017 р. № 88
«Про затвердження Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами»

ПЕРЕЛІК ФАХІВЦІВ, які проводять (надають) додаткові психолого-педагогічні і корекційно-розвиткові заняття (послуги) з особами з особливими освітніми потребами у закладах освіти

Фахівці, що здобули відповідний ступінь вищої освіти (освітньо-кваліфікаційний рівень) у галузі знань:

- 01 Освіта/Педагогіка за спеціальностями:
- 012 Дошкільна освіта
- 013 Початкова освіта
- 016 Спеціальна освіта
- 017 Фізична культура і спорт
- 02 Культура і мистецтво:
- 024 Хореографія
- 025 Музичне мистецтво
- 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю:
- 053 Психологія
- 22 Охорона здоров'я за спеціальністю:
- 227 Фізична терапія, ерготерапія

Та/або фахівці, що мають професійну кваліфікацію:

- 2229.2 Ерготерапевт
- 2229.2 Лікар з лікувальної фізкультури
- 2229.2 Лікар з лікувальної фізкультури та спортивної медицини
- 2331 Вчителі початкової школи
- 2332 Вихователі дошкільних закладів
- 2340 Вчитель з корекційної освіти
- 2340 Вчитель-дефектолог
- 2340 Вчитель-логопед
- 2340 Вчитель-реабілітолог
- 2445.2 Практичний психолог
- 2445.2 Психолог
- 3226 Інструктор з трудової адаптації
- 3226 Інструктор з трудової терапії
- 3226 Фахівець з фізичної реабілітації

{Порядок та умови доповнено додатком 5 згідно з Постановою КМ [№ 129 від 27.02.2019](#)}

Переваги інклюзивного навчання: для дітей з ООП

дає змогу покращувати навчальні результати

забезпечує відповідні їхній віковій категорії рольові моделі в особі однолітків

створює можливості для навчання в реалістичному/природному середовищі;

допомагає формувати комунікативні, соціальні й академічні навички;

забезпечує рівний доступ до навчання;

дає змогу підвищувати самооцінку й відчувати себе частиною цілого

розширює можливості для налагодження нових дружніх стосунків;

поліпшує шанси учнів з особливими освітніми потребами на працевлаштування й отримання більш високої заробітної платні

Дітям з типовим розвитком інклюзивна освіта:

допомагає підвищувати чи підтримувати рівень успішності;

створює відповідне середовище для виховання поваги до відмінностей і розмаїття;

розширює можливості для налагодження нових дружніх стосунків;

надає стимули до співпраці;

допомагає розвинути в собі такі риси, як творчість і винахідливість;

дає змогу набувати лідерських навичок;

забезпечує можливість навчатися на основі ширшого набору форм і методів роботи

Педагогічному персоналу інклюзивна освіта:

допомагає налагодити співпрацю й застосовувати командний підхід до вирішення проблем і розробити шляхи для подолання труднощів;

забезпечує можливості для професійного розвитку;

допомагає усвідомити важливість розроблення програм навчання для дітей із різноманітними потребами;

дає змогу збагатити власну палітру методів і прийомів викладання та навчальних стратегій

Адміністрації навчального закладу інклюзивна освіта:

допомагає виробити спільні переконання й цінності щодо інклюзії дітей з особливими освітніми потребами;

забезпечує можливість користуватися широким набором ресурсів і видів підтримки та обирати оптимальні їх варіанти;

допомагає сформувати позитивне ставлення до розмаїття, тобто усвідомити, що кожна особистість своїми унікальними рисами та здібностями сприяє збагаченню людської спільноти;

надає стимули, що надихають до здійснення перетворень, посилює здатність змінювати ситуацію на краще;

допомагає зміцнити відчуття громади

Батькам інклюзивна освіта:

надає можливості для співпраці й активнішого залучення до життя навчальної громади;

забезпечує можливість вибору в їхньому прагненні забезпечити якісну освіту своїй дитині;

допомагає краще усвідомити розмаїття навчальної та загальної громади;

надає стимули й заохочує до спілкування з іншими батьками для отримання підтримки й інформації;

допомагає сформулювати чітку мету й створити реальне майбутнє для своєї дитини

Для громади / суспільства інклюзивна освіта:

дає змогу зрозуміти потреби й здібності всіх дітей;

забезпечує відображення закладом істинного розмаїття громади;

демонструє соціальну цінність рівності;

сприяє утвердженню громадянських прав усіх людей

Проблемні питання

- ☐ облаштування приміщень шляхом забезпечення розумного пристосування та універсального дизайну;
- ☐ проведення додаткових корекційно-розвиткових занять (послуг) фахівцями, що не мають відповідної освіти;
- ☐ недостатня поінформованість населення щодо роботи ІРЦ;
- ☐ небажання «окремих» директорів освітніх закладів впроваджувати інклюзивну освіту та співпрацювати з батьками дітей з ООП;
- ☐ неготовність педагогічних працівників до роботи з особами з ООП;
- ☐ непоінформованість батьків дітей з ООП про альтернативні можливості отримання освіти їх дітьми.

Житомирський професійний ліцей Житомирської обласної ради

Флеш-моб «МИ ЗА МИР», до Дня Миру

Участь у мирній акції **«Хода свободи»**, присвячена протидії торгівлі людьми

- Участь у **Всесвітньому флешмобі на підтримку «сонячних дітей»** (у Житомирському державному університеті ім. І.Франка)

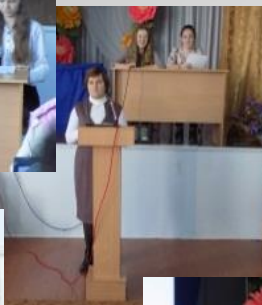
Всеукраїнська науково-практична конференція
«ІНКЛЮЗІЯ В УМОВАХ ПРОФЕСІЙНОЇ
(ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ
18-19 квітня 2019 року

Свято «Місто професій»

Загальноучилищні лінійки *(кожного вівторка)* на різні тематики, які проводили викладачі, вихователі, практичні психологи, соціальний педагог, медичні працівники, запрошені спеціалісти та представники громадських організацій

Спортивні секції

- армспорт
- пауерліфтинг
- шашки
- шахи
- настільний теніс
- бочча
- футбол
- баскетбол,
- волейбол

Змагання

- **Кубок області з армспорту**, що пройшов у місті Новоград-Волинську. Переможці: Дегтяренко Олексій – 2 золоті медалі; Горніч Олена – I та II місце; Павлюк Анна – I та VI місце. Тренер учнів – викладач Мінгазов Р.Р.
- **Кубок області з пауерліфтингу** Перші місця посіли: Харченко Іван, Лозко Валентин, Лісовський Євген, Павленко Назарій, Дегтяренко Олексій, Ліскін Денис, Кушим Олександр, Терентюк Степан, Загребельний Данил, Полянський Михайло, Горніч Олена.
- **Відкритий кубок Рудольфа Плюкфельдера з екстремального жиму**, на честь 50 річчя училища.
- **Кубок області з шахів**. Призові місця зайняли: Терещук Андрій та Горніч Альона – золото; Мосійчук Денис – срібло; Жилкін Віталій – бронза.

**Фестиваль толерантності
«Люди з необмеженими можливостями»
(15 вересня м. Житомир)**

Обласний фестиваль творчості дітей з обмеженими можливостями «Райдуга-»

Вокальний колектив «Сузір'я», керівник Волотовська О.Г.,
гурток «Планета творчості», керівник Пеньківська Т.О.

Естетичне виховання

- кінотеатр «Україна»,
- кінотеатр імені Івана Франка,
- цирк-шапіто «Аріна»,
- Житомирському обласному музично-драматичному театрі імені Івана Кочерги,
- Житомирську обласну філармонію імені Святослава Ріхтера
- Театр «Ракушка»

Відвідали музеї:

- літературно-меморіальний музей відомої української поетеси, нашої землячки **Лесі Українки** у м Новоград-Волинський,
- музейний комплекс **«Ремісничий двір»** (м. Житомир)
 - Житомирський обласний **красзнавчий музей**,
 - літературно-меморіальний **музей В.Г.Короленка**,
 - Житомирський **музей пожежної охорони** Управління ДСНС України в Житомирській області.
 - **замок-музей «Радомисль»**

До відзначення Міжнародного дня музеїв та взяли участь у мистецькій акції «Ніч музеїв», у **музеї Космонавтики**

Гурток «Планета творчості»

Керівник Пінківська Тетяна Олександрівна
Девіз гуртка: *«Творіть навколо себе прекрасне і світ стане кращим!»*

Учасники гуртка приймали участь у виставках, оглядах і конкурсах різних рівнів та тематики, а саме:

- фестиваль «Від серця до серця» (м. Коростишів);
- фестиваль «Райдуга» (м.Іршанськ);
- Всеукраїнська виставка «Знай і люби свій край»;
- Семінар «Творчість дітей з інвалідністю» (м. Житомир);
- Виготовлення ростових квітів «Піони», фойє гуртожиток
- Ростові квіти «Маки», конференц зал
- «День Миру» прикраси
- Прикраси до Дня начального закладу
- Фото зона «Крила»
- Виставка до Дня інваліда УТОГ
- Відвідали МК «3D ручка» УТОГ
- Плетіння мандал

Гурток технічної творчості

Керівник Шарандак М.В., майстер в/н

Гуртківці знайомляться з сучасними технологіями ремонту комп'ютерної та побутової техніки, створюють власні вироби, збирають еклектичні схеми, приймають участь в обласних та всеукраїнських конкурсах-виставках.

Прийняли участь:

- Участь на базі КЗПО «Обласний Центр ДЮТ» у виставці **«Науково-технічна творчість»** в напрямках **«Радіотехніка»** та **«Стендовий моделізм»**.
- Участь в обласному турнірі юних винахідників та раціоналізаторів;
- Участь на базі МЦНТТУМ у міських змаганнях учнівської молоді з радіоконструювання
- **Всеукраїнських виставках** декоративно-ужиткового, образотворчого мистецтва **«Знай і люби свій край»**

Соціально-психологічна служба

практичний психолог Калінчук А.Б. та Шевчук О.М.,
соціальний педагог Мерзла С.М.

Гурток «Пізнай себе»

Заняття-тренінги:

- «Знайомство»
- «Моя самооцінка»
- «В світі емоцій»
- «Казкотерапія»
- Дружба у нашому житті
- «Страх»
- Скажи насильству НІ!.
- «Посміхнись здоров'ю і воно посміхнеться тобі»
- «Впровадження здорового способу життя»
- «Колаж почуттів».
- Моя індивідуальність.
- Пізнай себе.
- «Згуртованість і командний дух».

- Проведені **майстер-класи** зі здобувачами освіти з особливими освітніми потребами молодим **науковцем із Університету Парми (Італія) Yuri Bussi** за своєю **методикою "Диво-бульбашки"**.

Благодійний Міжнародний фонд «Місія в Україну»

Сумісний проєкт. Спеціаліст благодійного фонду Пірогова Наталія протягом 2 місяців з учнями 1 курсу проводила лекторії, круглі столи та бесіди на теми «Сексуальна та статева грамотність» та «Профілактика негативних явищ серед підлітків». Відповідальна - практичний психолог Калінчук А.Б.

Благодійний центр для дітей, жінок та молоді «Я – мама»

Сумісний проєкт. Заняття на тему «Початок життя». Волонтер-психолог Яремчук Вікторія Анатоліївна, соціальний педагог Мерзла С.М., гр. КК. 20.11.19

Міжнародна громадська організація «Останній дзвінок»

Сумісний проєкт. Заняття на тему «Здоровий спосіб життя». Відповідальна - соціальний педагог Мерзла С.М.

Тренінг «Захисти себе – живи безпечно!»

- 21-22 жовтня у рамках реалізації проєкту «Підвищення обізнаності вразливого населення Житомирської області щодо безпечної міграції та працевлаштування» пройшов тренінг з підготовки юних тренерів «Захисти себе – живи безпечно!». Захід проводиться у рамках співпраці з БМГМО «Молодь обирає життя». У тренінгу взяли участь учні закладів професійної (професійно-технічної) освіти м. Житомира та Коростишева. Учні-тренери С.Терентюк та М.Осіпчук провели заняття з учнями нашого закладу (8 занять)

Андріївські вечорниці

Конкурсно-розважальна програма «Ми-нащадки козацького роду»

Конкурсно-розважальна програма

«Живуть студенти весело», до Міжнародного дня студентів. Вихователь Олексюк Т.А. та учнівське самоврядування

Вечір-конкурс «Хеллоуїн»

Культорганізатор Галінська О.А.

БЛАГОДІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

- Бердичівський пансіонат Житомирської обласної ради
- Житомирський центр (с.Іванівка).

геріатричний

геріатричний

Подарунки на Схід

- До Дня Святої Покрови та Дня захисника України учні нашого закладу виготовили своїми руками **обереги**, **підготували малюнки та солодощі**, а також, щоб підняти бойовий дух солдатам - написали зворушливі **листи**, у яких побажали перемоги та скорішого повернення до своїх рідних. 11.10.19 лідери учнівського самоврядування занесли все до **Свято-Михайлівського собору**.

«Кожна дитина – унікальна й неповторна, і відмінності чи інвалідність – це не вирок на все життя. Інклюзивна освіта, своєчасний психолого-педагогічний супровід та ефективні корекційно-реабілітаційні заходи – це шанс дитини стати паралімпійським чемпіоном, відомим науковцем, культурним діячем або навіть Президентом, як 32-й Президент США Франклін Рузвельт, який був прикутий до інвалідного візка»

перша леді України Марина Порошенко

<https://pedpresa.ua/178426-inklyuzyvna-osvita-tse-shans-dytny-z-osoblyvymy-osvitnimy-potrebamy-maryna-poroshenko.html>

